

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG:
 BUDAPEST VI. SZERECSEN-UTCA 35.
 KEZIRATOKAT NEM KÜLDÖNK VISSZA.
 CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
 Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
 Egy évre . . . 30 frt. | Egy negyedévre . 6 frt.
 Egy fél évre . . . 15 frt. | Egy hónapra . 2 frt.
 Kiszámlázva: 3 hóra. Nemzetiségű a 6 frt. 70 k.
 Francia-, Olasz-, orosz-, török-, görög-, spanyol-,
 oroszokba, Cseveg-, Románia- és Szerbia-
 válságtól amax országokba, melyek a posta-
 szerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt. 50 k.
 Egy szám ára 6 kr.

KIADÓHIVATAL:
 BUDAPEST, VI. DALSYNHÁZ-UTCA 1.
 IRÁDÉKOKAT ÉS NYILTÁRÓKAT
 VALÓ KÖZLENDÍTÉSEK FELTÉTELÉVEL KIADÓHIVATAL.
PÁRISEAN (Helyettesítő kiadó):
 John F. Jones & Co. 21 bis, Faub. Montmartre.
 Párizsban a M.: Danco G. L. de Tára.
 München: Dammberg L. I. Kompagnie Nr. 7.
 Mosva: Fiedel Selenitsky Nr. 2.
 Raszov: R. Vogler, L. Wallischauer L.
 Opotik L. S. Schemmatsky Nr. 2.
 Szentpétervár: A. Wolzsee Nr. 14.
 Székelykeresztúr: A. Wolzsee Nr. 26.
 Duxov: M. J. Ruzsics Nr. 11.
 és valamennyi hírdetési iroda.

A nemzet szelleme.

A nemzeti önérték sártelen fentartása egyrésztől, az alkotmányos biztonság megővése a király és nemzet viszonyában másrésztől — ezek az igaz tanúságok, melyek arany betűkkel ragyognak rák a közelmúlt napok gyászkelete apoteozisából. Nagynak mutatkozik a mi magyar népnünk abban, hogy lelkének ama legmélyebb megállapodása közepett, melyet az elmúlt harczok ideális hősenek elhunyt okozott, mindvégig ennek a két kötelességnek lehető letehetőbb egysúlyával jelent meg a világ előtt. Bizonyára a gyászszület Kossuth Lajosnak hullt halmvai körül a szó szoros értelmében általános nemzeti manifesztaáció volt, mely elemi erővel zúdította fel a népmilliók mélysegeit. És mégis mily nyugodtan fenséges maradt itt az őserőkig lehatoló tömegérzés, melyet rendszerint demoni vonásokkal festenek a történelem lapjain. Megmutattuk az egész világnak büszke nemzeti önértékünk, a mikor minden párt és minden osztály egyaránt résztvett annak a férfúnak halotti kultuszában, a ki halála napjára a legyőzött nemzeti forradalomnak eszméjét képviselte, és a fűdaszáttal való kibékülés után is a számszerűsben maradvány alkotmányos rendünknek, parlamentárius életünknek legszélsőbb korlátain kívül állott.

De ez óriási gyászintézésben még inkább viharja ki a világ csodálatát az, hogy dacára igézetes emlékszerű jelentőségének nem volt egyetlen még oly csekély mozzanata sem, mely alkotmányos fejlődésünknek egyenletessége és biztonsága ellen irányult volna. Ne is hivatkozhatok egyedül arra a bámulatos külső rendre és arra a csodálatos politikai fegyelmeltségre, mely itt a fővárosban a temetési menet sok százereit jellemezte. Szerzte az országban nincs oly apró hely, hol magyarok lagnak, hogy a legmélyebb gyásznak hangjaival nesirtnák ott a forradalmi éposz halott hőseit, de mutassatok egyetlen hangot, akár a legkisebbek jelt, mely dimasztia-ellenes cenzúráról, az alkotmányos érzés igazodásáról tenne bizonyosságot. Nem találtak olyast sehol.

Ime a mi nemzetünknek igazi szelleme. Ha így nyilatkozott a kegyeletigazsága a népmilliók között, melyeket csak elemi ösztönök vezetnek, nyilatkozhatik-e másképp a parlament tényezői között, melyeknek komoly felelősségérzetrel kell intézniük az ország sorsát. Nem gondolhatunk ok se másra, mint egyfelől a nemzeti önérték követelésére, másfelől az alkotmányos biztonság követelésére. Vajon fenyegethet-e bennünket valahonnét a két követelés összhangjának megzavarása? Fájdalom, a helyzetnek kényessége abban lesz érezhetővé, hogy a látszat szerint a koronának viselője ez esetben nem érti a nemzeti lélek tisztaságát, és ugye lehet, a nagy apoteózisban,

a forradalmi hagyományok visszatérő erjét gyanítja. Bármilyen legyen azonban a király felfogása, nem szabad ez okon végzetes ellentétet király és nemzet között fölmerülni engednünk. Valóban sajnáljuk, hogy a király szívéhez nem talált utat az a nagylelkű sugallat, mely őt a nemzettel a halott iránti kegyeletben egyesítette volna. Ez derítette volna ki előtte is legjobban, hogy a nemzeti jogok hős védőjének megszentelt emlékezte nem ronjta meg a nemzet szívében a trón iránti igaz hűséget. De benső személyes érzelmekkel, még ha egy király lelkében élnek is, nem lehet porbe szállanunk. A meddig királyunk alkotmányos kötelességeit hiven teljesíti, nem lehet politikai vádat és politikai ellentétet támasztanunk azért, hogy nem emelkedett az emberi erény ideális magaslatára. Uralkodónk Kossuth Lajosban csak azt a férfit látja, ki őt trónfosztottnak nyilvánította és mindvégig a dinasztiaival elfogadott alkotmányos viszonyunk kibékíthetetlen ellensége maradt. Ha ezen változtatni nem tudunk, ez semmiképp nem szolgálhat kiinduló pontul arra, hogy a király és a nemzet közötti kölcsönös bizalomnak összefűzői hatalma veszendőbe menjen, és így alkotmányos rendünk szilárdsága kényessé váljék. Nem lehet itt más feltevéseink, mint hogy szabad önértékkel nyilvánítva saját kegyeletünket, tisztelettel nyugaszt meg a király személyes érzésében is.

A kérdés itt csak az, hogy a királyi értekezésségek köteles kimélete és az őszinte törekvés, hogy az alkotmányos uralom összes tényezőinek harmonizációját megövjük, milyen mértékben irnak elő oly tények irányában, melyekkel a kormány vagy a parlament szuverenitás más képviselői a nemzeti kegyelet teljességét megszorították. Kétségtelen, hogy oly dolgok is történtek, melyek a legerősebb bírálatot teszik szükségessé. A ház elnökeinek amaz eljárása, hogy a képviselőház vezetésének kötelezettsége elől megszökött, egyszerűen megbocsáthatlan. Vajon a kormány a király iránti tekintetből kénytelen volt-e lemondani arról, hogy a nemzeti gyász nagyságának a temetésen való megjelenésével is adozzék, ezt erősen kétségbe vonhatjuk. Feltevéseink el kell azonban itélünk, hogy a kormány befolyása megakadályozta az olyan intézkedéseket is, melyek kizárólag a népképviselőt elhatározásának körébe esnek. Ezeket a sérelmeket az ellenzéki pártoknak okvetlenül szöba is kell hozniok, mert éppen ez a nemzeti önérték elengedhetlen követelése. Nem tudjuk még, mily módon fog ez megtörténni, de bizonyos, hogy a sérelmek előterjesztésénél két tekintetét kell mindenkinek szem előtt tartania.

Az egyik, hogy a parlamenti bírálat is attól a tiszta és nemes szellemtől legyen áthatva, mely a nemzet gyászt jellemezte, és ha kell, unnepies nyilatkozat-

tal is tegyen tanúságot a trón irányában alkotmányos hűségünk érinthetelen voltáról. A másik tekintet, hogy a sérelmeknek megváltása a parlamenti tanácskozásnak természetesen korlátai között történjék. Mert ha, a mint híriik, bizonyos oldalról a jogosult sérelmeket jogtalan erőszakolással és olyképp tennék a parlamenti napirend állandó elemévé, hogy a képviselőház a házassági törvényjavaslat tárgyalásának már előre megállapított folyamatait le ne bonyolítthassa, — bizony-bizony egy pillanatil sem volnánk kétségben, hogy kik a valódi intézők és mik a czéljaik. Az ördög néha kitünő maszket is választhat, de akkor is meghallják a lólabának dobogását.

Hiszen átlátszó játékok őrnek azok az urak, kik feketék voltak akkor is, mikor a katolikus nagygyűlés lobogóját bontották ki, akkor is, mikor a Kossuth gyász színével ékeskedtek. Kit akarnak ok félrevezetni? Azt az országot talán, mely Kossuth Lajosban a népszabadságnak és a nemzeti haladásnak lánglelkű apostolatát imádták? Milyen képzelődés!

Budapest április 5.

A képviselőház közelebb megkezdődő tanácskozásának a napirendjére budvalevőleg a házassági javaslat általános tárgyalásának a folytatása, illetőleg a zárbeszéd megváltása tüzetelt ki. Előreláthatólag azonban a napirend előtt még más kérdések kerülnek szőnyegre. Ezek közt lesz a kormány és a képviselőház elnökének a Kossuth halála következtében beállott nemzeti gyásznál tanúsított magatartása. A függetlenségi és 48-as párt körében igen elkeseredett hangulat uralkodik a kormány ellen egyrészt a tett rendelkezések, másrészt az elkövetett mulasztások miatt. Így tehát nemcsak az elnök eljárását, hanem a kormány magatartását is éles támadások tárgyává akarják tenni. A függetlenségi és 48-as párt a nemzeti közérteleten éjt sérelmek orvoslását fogja követelni. Ily sérelem az, hogy a kormány egyáltalán nem vett részt a nemzet gyászában, hogy a miniszterek által kiadott rendeletek megakadályozták a nemzet egy részét kegyeletes érzelmei szabad nyilvánításában, hogy a képviselőház se tehetett eleget a nemzeti gyász alkalmából a közöbajtáknak; hogy a miniszterelnök egyszer tett kijelentésének a megváltoztatásával a egész viselkedésével zavart csinált a nemzeti érület és a korona között. Ezenkívül a párt szóvá teszi azokat a rendőri és katonai intézkedéseket is, melyek szertelen izzalmat kellettek, ugy hogy csak a főváros közönségének a nemes és kegyeletes viselkedése vehette eléjét a nagyobb-arányu zavargásoknak. Azt, hogy ezeket a kérdéseket minő formában veti majd föl a párt, a vasárnap tartandó értekezleten fogja elhatározni; eddigelő azok még nem voltak formális tanácskozás tárgyai.

A képviselőház folyó évi április 9-én, hétfőn, d. e. 10 órákor ülést tart.

Kossuth Lajos Tivadar bucsuja.

Kossuth Lajos Tivadar ma este 7 óra 45 perczkor haza utazott Nápolyba.

A déli vasut budai állomásánál már estefélét hat órákor sok száz ember gyűlt össze, könnyen érthető kíváncsisággal várva azt a pillanatot, melyben itt hagyja a fővárost, a mely oly rajongó lelkesedéssel üdvözölte őt, Kossuth Lajos fiát, nevének örökösét, a falai között.

Kevésbé hét óra előtt megérkezett a két testvér és pedig Ferencz Geröczy Károly helyettes polgármesterrel és Lajos Tivadar nápolyi barátjával, Lucianával. Az utánuk következő kocskban pedig Márkus alpogármester és Kun Gyula tanácsos kísérték ki. A család tagjai közül Ambrosovics Deszö a két fával, Thék Endre, Bráczky Kálmán, de Gerando és neje született Teleki grófnő, Messényi Lajos országgyűlési képviselő és Gwst Bertalan fiúmei magánhivatalnok, a ki Kossuth Lajosnak egykor titkára volt, jöttek ki a pályaudvarra. Ott voltak még Eötvös Károly, Herman Ottó, gróf Károlyi Gábor, Sturmang György, Helfy Ignác, Szabó Imre országgyűlési képviselők, Geröczy Károly polgármester neje és leánya s Sealey Imre miniszteri tanácsos. Ambrosovics Deszönél Kossuth Lajos Tivadar még a Hungária szállodában elbucuzott, mert az visszamaradt a gyengélkedő Ruttkay-nál, a ki azonban ma már sokkal jobban érzi magát, mint az előző napokban. Ott volt dr. Basso is és Kossuth volt hű szolgája.

Az első osztályú váróterem csakhamar megtelt közönséggel. Kossuth Lajos fiait nagy csoportokban állták körül, lesvén minden szót, mit ki-ejtettek, abban a reményben, hogy a nagy halott életéből egyet-mást meghallanak. Hisz oly örömmel fogadja minden magyar ember a legkisebb anekdotát, mely az ő nagy életével függ össze, oly szentnek tart minden porszemet, melyet lábái érintettek.

A Kossuth-fiuk ma feltűnően jókedvűek voltak s kisértek minden egyes tagjához volt egy barátosság szavuk, egy mosolygó tekintetük. Jól esett látni a mely gyász napjai után az első napsugarat, halvány arcukon az első győngye pirt s azt az áhítatos tiszteletet, azt az imádatot határos bámulatot, a melylyel az a két öszülő, komoly férfiú atyjának nevéit kiejtette. Ott állt körülöttük kapalevére a közönség, érezvén a pillanat gyászát, mikor távoznak hazájukból, itt hagyva mindent, a mi szívünknek kedves volt s mennek egy vendégszerető, de idegen országba, a mely szívesen fogadta fel őket harminczöt évvel ezelőt, mert Kossuth Lajos fiait voltak; a mely menedéket adott nekik, mert üldözöttek voltak s a mely ma tisztelet és becsülés a polgári társadalom minden ökösségével feldiszi őket, mert fogadott hazájuk javán munkálkodnak férfierővel, becsülettel s alapos tudással — de az a föld, melyen menedéket találtak, mégis idegen; az a nap, mely arcukat sűti mégis idegen tengerek hullámaiból kel és idegen hegyek ormai mögött nyugszik le. Egvedül vannak ott. Egy hat-lábnyi darab földbe eltemették azt, a mi őket eddig az olasz ég alá vonzotta s ideleanczolta a magyar hazához örökre s megoldhatlan kötelekkel.

Husz percz volt még hátra a vonat megindu-

Wincek följegyzéséből tudjuk, hogy fogságának

csak hatodik esztendőben tudták jóakarói az ő szabadonbocsátást kieszközölni; azt az alkalmat használták föl Zsigmond megkérésére, mikor Cillei Borbálával egybekelést ünnepeljen a kegyelem sugallatainak meghallgatására fogkönyvabb lehetett.

De ekkor aztan Zsigmond nemcsak megbocsított neki, hanem szolgálataiba is fogadta Benedek mestert, a ki azután uralkodóját — ugymond — Spanyol-, Francia- és Angolországba is elkísérte.

Miután pedig az ó-budai egyetem helyreállítása tervét Zsigmond 1410-ben, kevéssel Makrai Benedeknek szabadonbocsátása és a királyi szolgálatba lépése után karolta föl; valószínűnek látszik, hogy abban neki része volt.

Igy végződött a legrégibb magyarországi diákzavargás, és az annak élére állott rektor bűnhődésének története.

KÉT UNOKATESTVÉR.

AMERIKAI REGENY. 3
 Irta: A. KATH GREEN.
 I. RÉSZ.
 A feladat.

— Nem hallott-e zajt a házban, akár előbb, akár később? Gondolkozzék csak.
 — Semmitsem hallottam.

— Így hát a földelés, melyet ma reggel tett, minden tekintetben meglepetés volt önre?
 — Igen, a legnagyobb meglepetés.

E földelésre vonatkozólag, részletesebb nyilatkozattételre hivatván föl, Tamás elmondta, hogy miután Leavenworth urat egy ideig hiában várták a reggelhez, a házbeliek gyanítani keztek, hogy valami rendkívülinek kellett történni. Egy darabig még haboztak, hogy fölmennek-e hozzá, és csak mikor már jó hosszú idő telt el, a nélkül, hogy Leavenworth ur megjelent, lett Eleonóra kisszonyon nagyon nyugtalan; eltávozott hát az ebéltől, kijelentve, hogy elmegy és meggyőződik a történetek fölül. De csakhamar visszatért, nagyon jött arccsal; elmondta, hogy kizogatótt nagybátyja a táján, sőt nevéi is szöliözta, azonban hiába, mert nem kapott választ. Ekkor Harwell ur és ő, Tamás, együtt mentek föl és megkísérlették kinyitni a hálószobába vezető két ajtót, de be-

A legrégibb diákzavargás Magyarországon

Néhány hét előtt Denife Henrik, a vatikáni titkos levéltár első őre, ki ez idő szerint, a francia kormány költésén, a párisi egyetem nagy diplomaturáit teszi közzé, ezen egyetem angol nemzetének jegyzőkönyvéből egy helyet mutatott be nekem.

A párisi egyetemi angol nemzet, melyhez tudvalevőleg a német- és magyarországi tanulók is tartoztak, az 1406-ik év június 8-ikan ülést tartott. Magyarországi Tamás mester szözlött föl. Előadta, hogy Zsigmond magyar király követeli érkeztek Pariba s ezt az alkalmat fel kellene használni, hogy «a magyar urak» és különösen az előzők által «gróf ur» közbenjárását kérjék ki uralkodójának, Magyarországi Benedek mester, a római és kanóni jog licentiátusa érdekében, a ki egykor az egyetemnek díszere vált és most a király rendelkezéséből egy diákzavargás miatt börtönben sülődik. Az indítvány elfogadatot. A magyar követekhez küldöttécs bocsátottat.

A tudós kiadó közölte velem, hogy ez a Benedek mester tudományomjának kielégítése végett Európa több egyetemét látogatta. 1383-tól 1387-ig a pragai egyetemen tanult, s ott a bölcsész-tudomány mesteri fokozatot nyerte el. Tíz esztendő múltával jött Pariba, a hol a kanóni jog licentiátusává mozdítottatott elő 1398. ápril 1-én. Majd a páduai egyetemet kereste föl, hol 1401-ben a római jog mestere lett, és ezzel tanulmányait befejezte.

Ezután Denife a követség fölül, mely 1406-ban a francia királyi udvarnál jart, továbbá Benedek mester eltpályájáról, végre fogságának okáról és tartamáról felvilágosítást kért tőlem.

Az érdekes közlemény természetesen nagy mértékben kellett föl figyelmemet; habár egész jelentőségét az első pillanatan nem ismerhettem. A követségre vonatkozó válaszom hamar keszen volt, a mi pedig Benedek mester egynégyesét illeti, szívesen ajánkoztam, hogy élet-viszonyainak felidézése végett katalusokat teszek.

Aból a fölfelevesből indultam ki, hogy a párisi egyetem híres magyar tanulója bizonyára vagy a Zsigmond királytól alapi ott ó-budai főiskolán, vagy a bécsi egyetemen foglalt el tanári állást, és ime

«A magyarországi tanárok és tanulók a bécsi egyetemen» című saját munkálomban a bölcsészeti kar examinatorának névsorában egy Benedeknek is névsorában pedig Benedek de Makra, a kiról fel van jegyezve, hogy 1390-ben csillagászati előadásokat tartott.

Kétségtelennek tartottam, hogy a két név egy személyt jelel. Ennek a Benedeknek azonosága azzal, a ki a párisi egyetem tizenhat évvel utóbb kérkedve vall egykori tanulójának, — szintén valószínűnek látszott; de bizonyított követelt.

A nyomozást folytatván, a «M. T. Akadémia Történelmi Bizottságának oklevélszólatai-t ismerető kiadványban, megmagadta figyelmemet ez az utalás: «Benedek mester lazadó-főnök 1403.» Zsigmond király 1403. szeptember 6-ikan Esztergomból Ragusa város községéhez írt levelében fordul ez elő, melynek legelője a király közli, hogy (Csehországban) szerencsén Budára érkezett, s mig itt időzött «bizonyos Benedek mester — ugymond — a római és kanóni jog tudora, megfélejtkezve az ő tanárainak és mestereinek tanításáról, ugyszintén elfelejtve a fölünk bösegesen ráhalmozott jöteleményeket, más ellenségeinkkel egyetemben, nyolczszáz lovas élén ránk támadott; mi azonban őt, egész haderejével együtt, Pest város határánál, isten segítségével, leküzdöttük, most pedig bilincsekbe verve fogságban örizük.»

Ismeretes, hogy Zsigmond király az ő önkényes kormányzásával többször idézte föl a nemzeti elégtelenség kitörését. És mikor 1402-ben a magyar trónra az örökösödési jogot az osztrák herczegnek szerződésileg biztosította, az ország legfeltehetőbb szabadsága, a királyválasztás joga ellen intezett merénnyel szemben, az egyházi és világi főrendek tulnyomó többsége elpártolt tőle és 1403 tavaszán László nápolyi királyt Magyarország királyává megválasztotta. László július 19-iken Zárába érkezett, az esztendőm érszékét megkoronáztatott és Szekesfehérvár felé nyomult.

De Zsigmond hívei: főleg Garai nádor, Maróthi bán és Stibor vajda gyorsan tekintélyes haderőt gyűjtöttek egybe, a Nápolyi László pártján álló urakat több csatában megverték és őt magát is arra kényszerítették, hogy Dalmáciába innen pedig csakhamar Nápolyba visszatért; míg Zsigmond a hűségére visszatérőknek hamisziát hirdetvén, rövid idő alatt az országban uralmat és a békét helyreállította.

Ebben a mozgalomban volt Benedek mesternek része, és pedig előkelő része; a mit abból itélhe-

tünk meg, hogy Zsigmond király a Raguzához intézett levelében ellenségeinek leküzdéséről szólván, egvedül őt nevezi meg.

De a levél szövege kétségtelenné teszi azt is, hogy az 1403-ik évi felkelés ezen vezérében a párisi egyetem vendézeit csakugyan megtaláltam. Így tehát a további nyomok után ezen felkelés történeti emlékeiben kellett kutatónom.

És csakhamar találkoztam vele Zsigmond király egykor német elötörőjének munkájában. Windeck az 1409-ik évi felkelésről szólván, elmondja, hogy Makrai Benedek Ó-Budát szállotta meg, de Stibor vajda elene vonulván, őt a város elhagyására kényszerítette, nyit csatában leküzdötte és bilincsekbe verve fogságba hurcolta.

Ezen elbeszélés bizonyossá tesz minket afelől, hogy Makrai Benedek, a bécsi egyetem tanára, a párisi egyetem híres tanulójaival azonos. Emellett a fölkelésben vitt szerepének jelentőségét is megörösíti.

Ezt a jelentőséget nem rangjának, nem is családi összeköttetéseknek köszönhetette. Az egyházi és világi méltóságok névsorában az ő nevé hiába keressük. Családjának nyomára okleveleinkben nem akadunk. Tudományos képzettsége és hírneve nem lett volna magában elegendő arra, hogy őt vezérei állásra segítse.

Jelentőségének szükségkép más alapja volt, s ennek földértésére Windeck vezet minket, a mikor kiemeli, hogy akciójának kiinduló pontját Ó-Buda képezte. Már pedig tudjuk, hogy Ó-Buda volt a Zsigmond királytól alapított egyetemnek székhelye.

Figyelmesen olvasva Zsigmond király levelét, abból azt a következtetést vonjuk le, hogy az a Benedek mester, a kiról beszél, a jogtudománytanára volt; s azt akarja hangsúlyozni, hogy a tanár, mikor uralkodója ellen fegyvert fogott, össeültöbbsébe jött azokkal a tanokkal, a miket a tanszékéről ő maga hírdetett. Vagyis az a csapatot, a mit ő vezérelt, az egyetem ifjúságából alakult!

És ez nemcsak magában véve gyáprdeklő tényül szülnél, hanem közpéri műveltség-történetünk egyik rejtélyét meglepő módon oldja meg, az ó-budai egyetem homdörös történetét illetően.

Érrel, a főiskoláról igen keveset tudunk. Fennállása fölül a legelső tudósított IX. Bonifác pápának 1395. október 6-án kelt az a buláj tartalmazza, a mely Lukács ó-budai prépostot fölhatalmazza, hogy csanádi püspökké nevezetvén ki, a prepostságot és az ó-budai főiskola kancellárságot továbbra is megtarthassa. A következő

1396-ik évből pedig a bécsi egyetem jegyzőkönyvében találjuk azt a följegyzést, hogy tanára, Horvóti János, a budai főiskola egyik tanszékére hivatott meg.

Az ó-budai egyetem tehát a XIV. század végén fonnállott és virágzott. A XV. század második évtizedében, a mikor azt a konstanci egyetemes zsinaton hat tanára képviselte, szintén fonnállott és virágzott.

Be van azonban bizonyítva, hogy ezen jelzett két időpont között, 1410-ben ez az egyetem nem létezett; mert az egyetem újból való felállításának terve foglalkoztatta a királyt és a pápát!

A nevezett év augusztus 1-én, ugyanis XXII. János pápa bullát adott ki, melyben így nyilatkozik: «Krisztusban kedvelt fiunk, Zsigmond, Magyarország dicső királyja elterjesztette nekünk, hogy ő Magyarország és a többi szomszéd országok hasznát és javát előmozdítandó, Ó-Buda városában, nimit minden tekintetben alkalmas helyen, az összes karokat magában foglaló egyetemet az apostoli szentségek által létesíttetni és szerveztetni óhajt.» Ezen óhajtásnak megfelelően, a pápa az Ó-Budán felállítandó és négy tudomány-karral szervezendő főiskolát mindazokkal a kiváltságokkal ruházta föl, a melyeket a párisi, oxfordi, bolgónai főiskolák bírnak.

Mikor ezt a bullát a római levéltárban megtaláltam, akképen magyaráztam azt, hogy az ó-budai egyetem kezdetben nem mind a négy kart foglalta magában, és kiegészítésre 1410-ben történt.

Be kell vallanom, hogy jezt a magyarázat a bulla szövegében támogatást nem talált, és arra csakis az vezetett, hogy az egyetem megszűnésének és újból való felállításának fölfevése még önkényesbnek látszott.

Azonban az egyetem tanárainak és tanulójának az 1403-iki fölkeléshez való csatlakozása teljesen érthetővé teszi azt, hogy a zavargó, sőt lázadó egyetem Zsigmond feloszlatta.

És ha figyelmeztetjük Zsigmond magaviseletét Makrai Benedek irányában, abból is azt a következtetést kell levonnunk, hogy az ó-budai tanár a hiátlanlag és hűlenség sulyosabb beszámítás alá eső büntényét követte el, mint a fölkelés többi vezérei és szervezői. Míg ezek könnyen kieszközölték az amnestia kedvezéseinek reájok alkalmazását: Benedek mesternek sok évig kellett börtönben szenvednie. Fogságának már harmadik esztendőjére esk a párisi egyetem közbenjárása De ez eredménytelen maradt. A diákok fellázításának tovább kellett szenvednie.

* Fraknói Vilmos «Nyomozások egy középkori magyar tudós életviszonyairól» című felolvasásából.

KIS HIRLETÉSEK

Ezen hirdetés rovatban minden azo egyzari belkuttatás közléséges pelt betűkkel 2 kral, a compact betűkkel szedve 4 kraljzárall fizetendő.

Minden hirdetésre felvilágosított ad a kiadóhivatal nyvan. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr bélyeglettel le fizetendő.

TELEFON 2342. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbelyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. TELEFON 2342

Mely intelligens... Kévest használt... Komoly házasság... December 28... December 28... Eladás... pénz-sekények... Szárzató-telepek... Szárzató-telepek, Uhlend rendszerre, mindennemű keményítőgyárak számára...

Kitűnő referenciával... Otthon elvehető... Riparia vessző eladás... Egy két ló erejű... Lokomobil... Vétel... Regényeket... Alkalmazást keres... Rokonom... Magányos

Oktatás... A főváros közelében... A MÜLLER J. L.-féle... Hirdetmény... szalódnának... Eladó birtok... MAUTHNER ÖDÖN... Velencei Zsigmond

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Köböl faragott szobrok... Férfi ruha... JOZAN SZERELMESEK... A Magyar Aszfalt... Örökösök kerestetnek... Honi ipar... GUMMI

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Titkos betegségeket... Dr. GARAI ANTAL... Népszerű utmutató... Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény

Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet... Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Köböl faragott szobrok... Férfi ruha... JOZAN SZERELMESEK... A Magyar Aszfalt... Örökösök kerestetnek... Honi ipar... GUMMI

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Titkos betegségeket... Dr. GARAI ANTAL... Népszerű utmutató... Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény

Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet... Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Köböl faragott szobrok... Férfi ruha... JOZAN SZERELMESEK... A Magyar Aszfalt... Örökösök kerestetnek... Honi ipar... GUMMI

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Titkos betegségeket... Dr. GARAI ANTAL... Népszerű utmutató... Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény

Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet... Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Köböl faragott szobrok... Férfi ruha... JOZAN SZERELMESEK... A Magyar Aszfalt... Örökösök kerestetnek... Honi ipar... GUMMI

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Titkos betegségeket... Dr. GARAI ANTAL... Népszerű utmutató... Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény

Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet... Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Köböl faragott szobrok... Férfi ruha... JOZAN SZERELMESEK... A Magyar Aszfalt... Örökösök kerestetnek... Honi ipar... GUMMI

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Titkos betegségeket... Dr. GARAI ANTAL... Népszerű utmutató... Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény

Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet... Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Köböl faragott szobrok... Férfi ruha... JOZAN SZERELMESEK... A Magyar Aszfalt... Örökösök kerestetnek... Honi ipar... GUMMI

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Titkos betegségeket... Dr. GARAI ANTAL... Népszerű utmutató... Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény

Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet... Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Köböl faragott szobrok... Férfi ruha... JOZAN SZERELMESEK... A Magyar Aszfalt... Örökösök kerestetnek... Honi ipar... GUMMI

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Titkos betegségeket... Dr. GARAI ANTAL... Népszerű utmutató... Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény

Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet... Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Köböl faragott szobrok... Férfi ruha... JOZAN SZERELMESEK... A Magyar Aszfalt... Örökösök kerestetnek... Honi ipar... GUMMI

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Titkos betegségeket... Dr. GARAI ANTAL... Népszerű utmutató... Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény

Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet... Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Köböl faragott szobrok... Férfi ruha... JOZAN SZERELMESEK... A Magyar Aszfalt... Örökösök kerestetnek... Honi ipar... GUMMI

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Titkos betegségeket... Dr. GARAI ANTAL... Népszerű utmutató... Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény

Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet... Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Köböl faragott szobrok... Férfi ruha... JOZAN SZERELMESEK... A Magyar Aszfalt... Örökösök kerestetnek... Honi ipar... GUMMI

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Titkos betegségeket... Dr. GARAI ANTAL... Népszerű utmutató... Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény

Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet... Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Köböl faragott szobrok... Férfi ruha... JOZAN SZERELMESEK... A Magyar Aszfalt... Örökösök kerestetnek... Honi ipar... GUMMI

Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény... Titkos betegségeket... Dr. GARAI ANTAL... Népszerű utmutató... Magyar királyi államvasutak... Hirdetmény

Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet... Állást keres... Szakképzett könyvelő... Kávéház... Pár ezer forinttal... Képviselet

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállításon Bécsben 1883... Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen... Wilhelmsdorfi maláta-kivonati... Fiók Budapest: Váci-utca 13. sz.

Köböl faragott szobrok... Férfi ruha... JOZAN SZERELMESEK... A Magyar Aszfalt... Örökösök kerestetnek... Honi ipar... GUMMI

SZERKESZ... BUDAPEST VI. SZER... KÉZIRATOKAT NEM... CSAK BERENDESZET... ELŐZETEK... Vidékre postán v. hely...

A gyászos sz... a nemzeti lelker... lom keserve. Ho... események árja... éval ettereli a... nemzeti csapás... nemzeti hangul... terén való új k... kott irányba. H... a Kossuth Lajos... tása alatt, az id... a végzet által t... ugyszólván ébr... engedni meg an... milyen kínos is... nemzet előtt s... heti, mert a kó... lomban nyilvánv... zet számára.

De nemzeti k... jes, általános... egész magyar n... két fia felé ford... való szeretetben... discóultt a pa sze... Teheti is, tegy... megérdemlik a... demik a nemze... teljes vonalmat... úpepe szinte lej... gyász nehez nap... A fiatalabbik... legalább egy... gyermekkorra ó... hivatali állásná... el újra Olaszors... vében fiai fájdal... lett a nemzete... mélységes kegyel... dicső emlékezet... érző szívében m... Kossuth Lajos T... hazájától, nemze... nem a viszontlát... a biztatásával. L... vül, mit discóult... már egyéb is van... zájába; hiszen i... a melyhez 6 nem... kegyeletével, ha... ragzózik.

Kossuth Feren... fiu, meg néhány... is visszautazik... tendői vannak. Ö... zelmekek hatty... ket öcsere vitt é... szajovételre már... mert többszörse... szándékának, ho... nek akarja szent... A gyászos sze... mindketten ki is... ket a nemzet irá... hez intézett nyil...

(Dráma négy felvonásb... totta Márkus Miksa. A... Mária-ugy lát... mely megfoghatatl... a mi nemzeti szim... ósmeri a magyar k... a népszínházunk k... elfordulva az által... tított izléstelenis... moivab genének is... Pedig Sudermann... társadalmi rejtkeibe... a melyek a mélység... kat, a melyek a söté... gédiakat, a melyek ó... modern életet, megé... halja azt a zajt, a... hadt intézmények... lelve van a költői... lettel való csodálto... viduunok és karak... más és annak mind... a családok tühély... viszonyát is azokkal... szülnék meg és a... nak a szívek és lelke... At Othton nem m... bud karakter küzdél... zett pályári erények... Egy revolváriaris... asszonyi lélek segély... dalni konvenciók... ellen; egy női lélek... öszvovaldani azzal... a család a nőtl megk... lyogva és boldogan... ségért annak is, am... megvet.

Mi más is Magda... eleven és megteste... fogadott társadalmi... rancia, hogy a nő... skirmilyen önálló, h... nagy, maradjon vesz... a családi élet szóká... gatók érkeznek, fecc...

Ang... A gyászos sz... a nemzeti lelker... lom keserve. Ho... események árja... éval ettereli a... nemzeti csapás... nemzeti hangul... terén való új k... kott irányba. H... a Kossuth Lajos... tása alatt, az id... a végzet által t... ugyszólván ébr... engedni meg an... milyen kínos is... nemzet előtt s... heti, mert a kó... lomban nyilvánv... zet számára.